

BIOLOGIYA 2019 BAZA

1. Mexanik to'qimaning kollensima hujayralariga xos bo'lmagan xususiyatlarni ko'rsating.
1. Hujayralari tirik. 2. Qalin qobiqli. 3. Hujayralari o'lik. 4. Cho'ziq hujayra. 5. Libriform deyiladi. 6. Nokning meva etida bo'ladi. 7. Yosh novdalarda uchraydi. 8. Xloroplasn bor. 9. Yupqa qobiqli.
- A. **3.5.6**
B. 1.2.4
C. 2.3.4
D. 1.5.6
2. Mexanik to'qimaning sklerenxima hujayralariga xos bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating.
1. Hujayralari tirik. 2. Qalin qobiqli. 3. Hujayralari o'lik. 4. Cho'ziq hujayra. 5. Libriform deyiladi. 6. Nokning meva etida bo'ladi. 7. Yosh novdalarda uchraydi. 8. Xloroplasn bor. 9. Yupqa qobiqli.
- A. **2.3.5.6**
B. 1.2.4.7
C. 2.3.5.8
D. 3.4.6.9
3. Qaysi genlar otadan onaga o'tadi?
A. Autosomalarda joylashgan va Y-xromosomadagi
B. Faqat autosomalarda joylashgan
C. **Autosomalarda joylashgan va X-xromosomadagi**
D. Faqat X-xromosomadagi
4. Qaysi organizmlar 23ta juft autosomaga ega?
A. Bug'doy, noxot, tamaki
B. **Qalampir, shimpanze, tarakan**
C. Odam, shimpanze, sazan
D. Gorilla, drozofilla, tarakan
5. Qaysi organizmlar 46ta autosoma va 2ta jinsiy xromosomaga ega?
A. Bug'doy, noxot, tamaki
B. **Qalampir, shimpanze, tarakan**
C. Odam, shimpanze, sazan
D. Gorilla, drozofilla, tarakan
6. Ko'rish analizatorining markaziy (a) va muvozanat analizatorining periferik (b) qismlari qayerda joylashgan?
A. **a-yarim sharlar po'stlog'ining ensa qismida. b-dahliz va yarim doira kanalchalarda.**
B. a-ko'z to'r pardaning orqa qismida. b- dahliz va yarim doira kanalchalarda.
C. a- yarim sharlar po'stlog'ining ensa qismida. b-yarim sharlar po'stlog'I tepa qismining oldingi markaziy egatida.
D. a- ko'z to'r pardaning orqa qismida. b-muskulning pay va tolalarida.
7. Muvozanat analizatorining periferik (a) va ko'rish analizatorining markaziy (b) qismlari qayerda joylashgan?
A. a-yarim sharlar po'stlog'I tepa qismining oldingi markaziy egatida. b- yarim sharlar po'stlog'ining ensa sohasida.
B. **a-dahliz va yarim doira kanalchalarda. b- yarim sharlar po'stlog'ining ensa sohasida.**
C. a-muskulning pay va tolalarida. b-ko'z to'r pardaning orqa qismida.
D. a- yarim sharlar po'stlog'I tepa qismining orqa markaziy egatida. b-ko'z to'r pardaning orqa qismida.
8. AABbCc va aaBbcc genotipli noxotlar chatishtirildi. Fenotipik nisbatni, trigeterozigota va gomozigota retsessiv ajralishni aniqlang?
A. 9:3:3:1, 1/16, 2/16
B. 9:3:3:1, 2/8, 0
C. **3:3:1:1, 2/8, 0**
D. 1:1:1:1, 1/4, 1/4
9. Odamda talassemiya noto'liq dominantlik qiladi. Dominant gomozigotalilar bevaqt nobud bo'ladi, geterozigotalilar hayotchan. O'roqsimon hujayrali anemiya retsessiv gomozigota holatida nobud bo'ladi. Geterozigota holatda kasalning yengil formasi hisoblanadi. Digeterozigota ota onadan tug'ilishi mumkin bo'lgan o'roqsimon hujayrali anemiya bilan kasallangan avlodning foizini toping?
A. 37.5%
B. 75%
C. **25%**
D. 50%
10. Odamda talassemiya noto'liq dominantlik qiladi. Dominant gomozigotalilar bevaqt nobud bo'ladi, geterozigotalilar hayotchan. O'roqsimon hujayrali anemiya retsessiv gomozigota holatida nobud bo'ladi. Geterozigota holatda kasalning yengil formasi hisoblanadi. Digeterozigota ota onadan tug'ilishi mumkin bo'lgan talassemiya bilan kasallangan avlodning foizini toping?
A. 37.5%
B. 75%
C. 25%
D. **50%**
11. Odamda talassemiya noto'liq dominantlik qiladi. Dominant gomozigotalilar bevaqt nobud bo'ladi, geterozigotalilar hayotchan. O'roqsimon hujayrali anemiya retsessiv gomozigota holatida nobud bo'ladi. Geterozigota holatda kasalning yengil formasi hisoblanadi. Digeterozigota ota onadan tug'ilishi mumkin bo'lgan sog'lom avlodning foizini toping?
A. **18.75%**
B. 37.5%
C. 50%
D. 75%
12. Odamda talassemiya noto'liq dominantlik qiladi. Dominant gomozigotalilar bevaqt nobud bo'ladi,

BIOLOGIYA 2019 BAZA

- geterozigotalilar hayotchan. O`roqsimon hujayrali anemiya retsessiv gomozigota holatida nobud bo`ladi. Geterozigota holatda kasalning yengil formasi hisoblanadi. Digeterozigota ota onadan tug`ilishi mumkun bo`lgan talassemiya bo`yicha sog`lom o`roqsimon hujayrali anemiya bilan kasallangan avlodning foizini toping?
- A. **6.25%**
B. 18.75%
C. 50%
D. 0%
13. Odamda talassemiya noto`liq dominantlik qiladi. Dominant gomozigotalilar bevaqt nobud bo`ladi, geterozigotalilar hayotchan. O`roqsimon hujayrali anemiya retsessiv gomozigota holatida nobud bo`ladi. Geterozigota holatda kasalning yengil formasi hisoblanadi. Digeterozigota ota onadan tug`ilishi mumkun bo`lgan bevaqt nobud bo`ladigan avlod avlodning foizini toping?
- A. **18.75%**
B. 37.5%
C. 50%
D. 75%
14. Odamda ko`zning jigarrang bo`lishi va o`ng qo`llik dominant belgi hisoblanadi. O`ng qo`lli jigarrang ko`zli erkak, chap qo`lli jigarrang ko`zli ayolga uylandi. Agar turmushdan chap qo`lli ko`k ko`zli avlod hosil bo`lgan bo`lsa, chap qo`lli ko`k ko`zli avlodning tug`ilish foizini aniqlang?
- A. **12.5%**
B. 25%
C. 37.5%
D. 50%
15. Odamda ko`zning jigarrang bo`lishi va o`ng qo`llik dominant belgi hisoblanadi. O`ng qo`lli jigarrang ko`zli erkak, chap qo`lli jigarrang ko`zli ayolga uylandi. Agar turmushdan chap qo`lli ko`k ko`zli avlod hosil bo`lgan bo`lsa, o`ng qo`lli jigarrang ko`zli avlodning tug`ilish foizini aniqlang?
- A. **37.5%**
B. 12.5%
C. 6.25%
D. 50%
16. Odamda ko`zning jigarrang bo`lishi va o`ng qo`llik dominant belgi hisoblanadi. O`ng qo`lli jigarrang ko`zli erkak, chap qo`lli jigarrang ko`zli ayolga uylandi. Agar turmushdan chap qo`lli ko`k ko`zli avlod hosil bo`lgan bo`lsa, chap qo`lli jigarrang ko`zli avlodning tug`ilish foizini aniqlang?
- A. **12.5%**
B. 25%
C. 37.5%
- D. 50%
17. Odamda ko`zning jigarrang bo`lishi va o`ng qo`llik dominant belgi hisoblanadi. O`ng qo`lli jigarrang ko`zli erkak, chap qo`lli jigarrang ko`zli ayolga uylandi. Agar turmushdan chap qo`lli ko`k ko`zli avlod hosil bo`lgan bo`lsa, o`ng qo`lli ko`k ko`zli avlodning tug`ilish foizini aniqlang?
- A. **37.5%**
B. 12.5%
C. 6.25%
D. 50%
18. Analizatorlar haqidagi noto`g`ri fikrni aniqlang.
- A. Gipermetropiya- uzoqdan ko`rish bo`lib, ko`z gavgari do`ngligi kamayishi oqibatida kelib chiqadi.
B. eshitish analizatorlarining reseptorlari qo`zg`alishi eshitish nervi orqali miya ko`prigiga so`ng oraliq miyadan yarim sharlar po`stlog`iga o`tadi.
C. muskul qisqarganda paydagi , bo`shashganda muskul tolalari orasidagi reseptorlar qo`zg`aladi.
D. **ta`m bilish reseptorlari qo`zg`alishi til halqum nervi tolalari orqa miya orqali uzunchoq miya, miya ko`prigi undan so`ng yarim sharlar po`stlog`ining chakka qismiga o`tadi**
19. Analizatorlar haqidagi to`g`ri fikrni aniqlang.
- A. Gipermetropiya- uzoqni ko`ra olmaslik hisoblanib, ko`z gavgari do`ngligi kamayishi oqibatida kelib chiqadi.
B. eshitish analizatorlarining reseptorlari qo`zg`alishi eshitish nervi orqali uzunchoq miya so`ng oraliq miyadan yarim sharlar po`stlog`iga o`tadi.
C. **muskul qisqarganda paydagi reseptorlar, bo`shashganda muskul tolalari orasidagi qo`zg`aladi.**
D. ta`m bilish reseptorlari qo`zg`alishi til halqum nervi tolalari orqali orqa miya, uzunchoq miya, miya ko`prigi undan so`ng yarim sharlar po`stlog`ining chakka qismiga o`tadi.
20. Qaysi xromosoma kasalligida X-xromosomalarning soni oshadi?
- A. Daun sindromi
B. **Klaynfelter sindromi**
C. Shereshev-Terner sindromi
D. Trisomiya
21. Qaysi xromosoma kasalligida autosomalarning soni o`zgaradi?
- A. **Daun sindromi**
B. Klaynfelter sindromi
C. Shereshev-Terner sindromi
D. Trisomiya
22. Qon aylanish sistemasini harakati noto`g`ri ko`rsatilgan javobni ko`rsating.
- A. Yarim oysimon klapan ochiq bo`lganda kovak

BIOLOGIYA 2019 BAZA

- venalardan qon o'ng bo'lmachaga quyiladi.
- B. Uch tavaqali klapan yopiq bo'lganda qon o'pka arteriyasiga quyiladi.
- C. **Yarim oysimon klapan yopiq bo'lganda o'pka venasidan chap bo'lmachaga qon quyiladi.**
- D. Ikki tavaqali klapan ochiq bo'lganda qon chap bo'lmachadan qon chap qorinchaga o'tadi
23. Qon aylanish sistemasi harakati to'g'ri ko'rsatilgan javobni ko'rsating.
- A. Yarim oysimon klapan yopiq bo'lganda kovak venalardan qon o'ng bo'lmachaga quyiladi.
- B. Uch tavaqali klapan ochiq bo'lganda qon o'pka arteriyasiga quyiladi.
- C. **Yarim oysimon klapan ochiq bo'lganda o'pka venasidan chap bo'lmachaga qon quyiladi.**
- D. Ikki tavaqali klapan yopiq bo'lganda qon chap bo'lmachadan qon chap qorinchaga o'tadi.
24. Oqsil 240ta aminokislota qoldig'idan tashkil topgan. Birlamchi oqsil strukturasi sintezlangan gen, nechta nuklotiddan iborat?
- A. 80
- B. **720**
- C. 420
- D. 480
25. Oqsil 240ta aminokislota qoldig'idan tashkil topgan. Birlamchi oqsil strukturasi sintezlangan genda nechta fosfodefir bog' mavjud?
- A. 79
- B. **719**
- C. 419
- D. 479
26. Oqsil 240ta aminokislota qoldig'idan tashkil topgan. Birlamchi oqsil strukturasi sintezlangan DNK nechta nuklotiddan iborat?
- A. **1440**
- B. 160
- C. 960
- D. 1080
27. Oqsil 240ta aminokislota qoldig'idan tashkil topgan. Birlamchi oqsil strukturasi sintezlangan DNK da nechta fosfodefir bog' mavjud?
- A. **1438**
- B. 158
- C. 958
- D. 1078
28. Qirquqlarning jinssiz bo'g'iniga xos bo'lgan xususiyatlarni ko'rsating. 1.zigotadan rivojlanadi. 2.mustaqil oziqlanadi. 3.spora hosil qiladi. 4.gametafit hisobiga oziqlanadi. 5.sporafit hisoblanadi. 6.gametafit hisoblanadi. 7.poyabargli o'simlik.
- A. 5,6;
- B. **1,5;**
- C. 2,4;
- D. 3,7;
29. Qirquqlarning jinssiz bo'g'iniga xos bo'lmagan xususiyatlarni ko'rsating. 1.zigota hosil qiladi. 2.ildizpoyali ko'p yillik o't. 3.arxegoniy va anteridiyaga . 4.gametafit hisobiga oziqlanadi. 5.mustaqil oziqlanadi. 6.zigotadan rivojlanadi. 7.rizoidli o'simlik.
- A. 2,6;
- B. 1,5;
- C. 2,7;
- D. **3,4**
30. Xromosoma bo'lagining nogomologik xromosomaga o'tishi qanday mutatsiya hisoblanadi?
- A. **Translokatsiya**
- B. Transduksiya
- C. Transpozitsiya
- D. Krossingover
31. Xromosoma bo'lagining ayrim qismi ikkilanishi qanday mutatsiya hisoblanadi
- A. Inversiya
- B. Inersiya
- C. **Duplikatsiya**
- D. Reduplikatsiya
32. Kartoshkaning navlarini aniqlang?
- A. **Nimrang, Obidov, Samarqand**
- B. Samarqand-3, Nimrang Obidov
- C. Obidov, Vatan, Zarafshon
- D. Vatan, Nimrang, Farxod
33. G'o'zaning istiqbolli navlarini aniqlang?
- A. **Buxoro-9, Buxoro-102, Namangan-34**
- B. Omad, Obidov, farxod
- C. AN-402, Zarg'aldoq, Buxoro-9
- D. Samarqand-3, Yulduz, AN-402
34. G'o'zaning serhosil navlarini aniqlang?
- A. Buxoro-9, Buxoro-102, Namangan-34
- B. Omad, Obidov, farxod
- C. AN-402, Zarg'aldoq, Buxoro-9
- D. **Samarqand-3, Yulduz, AN-402**
35. G'o'zaning viltga chidamli navlarini aniqlang?
- A. **Toshkent-1, Toshkent-2, Toshkent-3**
- B. Samarqand-3, Yulduz, AN-402
- C. Buxoro-9, Buxoro-102, Namangan-34
- D. Samarqand-3, Yulduz, AN-402
36. Birinchi qon guruhli bolaning onasi ikkinchi qon guruhli. Bolaning otasi nechinchi qon guruhi bo'lishi mumkun?
- A. Faqat I
- B. **I, II, III**
- C. I, IV
- D. III, IV
37. To'rtinchi qon guruhli bolaning onasi ikkinchi qon guruhli. Bolaning otasi nechinchi qon guruhi bo'lishi

- mumkun?
- A. I, II
B. II, III
C. III, IV
D. Faqat IV
38. Uchinchi qon guruhli bolaning onasi birinchi qon guruhi. Bolaning otasi nechinchi qon guruhi bo'lishi mumkun?
- A. I, III, IV
B. Faqat III
C. Faqat II
D. I, II, III, IV
39. Ikkinchi qon guruhli bolaning onasi birinchi qon guruhi. Bolaning otasi nechinchi qon guruhi bo'lishi mumkun?
- A. I, III
B. II, IV
C. I, II
D. III, IV
40. Quyidagilardan lipidlarni aniqlang. 1-mum, 2-yog', 3-moy, 4-glikoprotein, 5-xolesterol, 6-steroidlar, 7-xlorofill, 8-estrogen, 9-somatotrop, 10-interferon, 11-testosteron
- A. 1.2.4.6.7.10
B. 2.3.8.11
C. 6.7.8.11
D. 5.6.7.8.9
41. Murakkab lipidlarni aniqlang. 1-fosfolipid, 2-yog' 3-moy, 4-mum, 5-lipoprotein, 6-glikoprotein, 7-glikolipid, 8-lipaza
- A. 1.5.7
B. 2.4.6
C. 2.3.8
D. 4.6.7
42. Kalina (a), midiya (b) va triponosoma (c) ga xos xususiyatlarni juftlab ko'rsating. 1.autotrof; 2.prokariot. 3.umurtqali hayvon. 4.eukariot. 5.geterotrof. 6.umurtqasiz hayvon.
- A. a-1 b-4 c-4
B. a-1 b-2 c-3
C. a-3 b-1 c-6
D. a-4 b-5 c-2
43. Baliqko'z (a), baqachanoq (b) va leyshmaniya (c) ga xos xususiyatlarni juftlab ko'rsating. 1.autotrof; 2.prokariot. 3.umurtqali hayvon. 4.eukariot. 5.geterotrof. 6.umurtqasiz hayvon.
- A. a-4 b-6 c-5
B. a-3 b-1 c-2
C. a-1 b-3 c-5
D. a-2 b-4 c-6
44. Autotrof (a), geterotrof (b) va saprofit (c) organizmlarni aniqlang. 1.kalina. 2.siyoh zamburug'i. 3.lipa. 4.tupay. 5.po'panak zamburug'i. 6.kalimma.
- A. a-1 b-4 c-5
B. a-2 b-3 c-6
C. a-1 b-5 c-4
D. a-3 b-1 c-2
45. Autotrof (a), geterotrof (b) va saprofit (c) organizmlarni aniqlang. 1.kalina. 2.siyoh zamburug'i. 3.lipa. 4.tupay. 5.po'panak zamburug'i. 6.kalimma.
- A. a-3 b-4 c-2
B. a-1 b-3 c-6
C. a-2 b-4 c-5
D. a-6 b-3 c-4
46. Ko'payish haqidagi to'g'ri fikrlarni aniqlang.
- A. qirqquloqning poyabarglari sporaning, rizoidi esa zigotaning rivojlanishidan hosil bo'ladi.
B. funariya yosinining rizoidi sporaning, sporangiybandi esa zigotaning rivojlanishidan hosil bo'ladi.
C. Dalaqirqbo'g'imining ildizpoyasi sporaning, erkak o'simtasi zigotaning rivojlanishidan hosil bo'ladi.
D. archa ikki uyli o'simlik bo'lib, tuxum hujayra urug'kurtak ichidagi anteridiyda yetiladi.
47. Ko'payish haqidagi to'g'ri fikrlarni aniqlang.
- A. qirqquloqning poyabarglari sporaning, rizoidi esa zigotaning rivojlanishidan hosil bo'ladi.
B. funariya yosinining rizoidi zigotaning, sporangiybandi esa sporaning rivojlanishidan hosil bo'ladi.
C. Dalaqirqbo'g'imining ildizpoyasi sporaning, erkak o'simtasi zigotaning rivojlanishidan hosil bo'ladi.
D. archa ikki uyli o'simlik bo'lib, tuxum hujayra urug'kurtak ichidagi arxegoniya da yetiladi.
48. DNK molekulasiidagi jami vodorod bog'lar soni adenin nukleotidlar sonidan 1400taga Guanin nukleotidlar sonidan 1200 taga ko'p bo'lsa, DNK molekulasiidagi Adenin va Timin nukleotidlar orasidagi vodorod bog'lar soni Guanin va Sitozin nukleotidlar orasidagi vodorod bog'lar sonidan qanchaga kam.
- A. 800
B. 1000
C. 600
D. 1200
49. DNK molekulasiidagi jami vodorod bog'lar soni Timin nukleotidlar sonidan 1400taga Guanin nukleotidlar sonidan 1200 taga ko'p bo'lsa, DNK molekulasiidagi Adenin va Timin nukleotidlar orasidagi vodorod bog'lar sonini aniqlang.
- A. 400
B. 600
C. 800
D. 1000

BILOGIYA 2019 BAZA

50. O'simlikning to'qimalariga xos bo'lgan xususiyatlarni juftlab ko'rsating. a) epiderma; b) periderma; 1) barg ustini qoplab turadi. 2) po'kak hujayradan iborat. 3) ikkilamchi qoplovchi to'qima bilan almashinadi. 4) hujayra devori suberin moddasi bilan shimilgan. 5) usti tomonidan kutikula va mum bilan qoplangan. 6) bir qavat zich shaffof hujayralardan iborat.

- A. a-1 b-4
- B. a-4 b-6
- C. a-2 c-3
- D. a-5 b-3

